

Европски модел за размена на информации – ЕИКСМ

Петра Џени

Одредби од договорот

Основа: елиминирање на внатрешните граници и намалување на нивото на криминал (чл. 87 од ДФЕУ)

1. Унијата воспоставува полициска соработка која ќе ги опфаќа сите надлежни органи на земјите-членки, како полицијата, царината и други специјализирани органи за спроведување на законот во однос на спречување, откривање и истражување на кривични дела.

2. За целта на став 1, Европскиот парламент и Советот, постапувајќи во согласност со вообичаената законодавна постапка, може да донесат мерки за:

(а) **собирање, складирање, обработка, анализа и размена** на значајни информации;

(б) поддршка за **обука** на персоналот и соработка во размена на персонал, во областа на опрема и истражување во рамките на криминалистиката;

Размена на информации

- Хашка програма 2000-2005 година
 - принцип на „достапност“: земјите-членки во одредени услови треба да ги обезбедат сите информации коишто се потребни за поефективна соработка помеѓу надлежните органи.
- Размената може да се случи само со цел да се извршат **правни задачи**;
- Мора да биде загарантиран **интегритетот на податоците** што се разменуваат;
- Потреба да се **заштитат изворите на информации** и да се обезбеди **доверливост** на податоците во сите фази на размената, како и после тоа;
- Мора да се применуваат заеднички стандарди **за пристап до податоците**, како и заеднички технички стандарди;
- Мора да се обезбеди надзор над **почитувањето на заштитата на податоците**, како и соодветна контрола пред и по размената; и
- **Поединците мора да бидат заштитени од злоупотреба на податоците** и да имаат право да побараат корекција на неточните податоци.

■ Стокхолмска програма 2010-2015 година

- Потреба за понатамошно развивање на инструменти за соработка за спроведување на законот
- Фокусот преминува од главната цел за борба против тероризмот и организираниот криминал на **широко распространетиот прекуграничен криминал којшто има значително влијание врз секојдневниот живот на граѓаните на ЕУ**, на пр. и компјутерскиот криминал исто така.
- Во програмата беше предложено:
 - Европол да биде главен „центар“ за размена на информации помеѓу земјите-членки
 - Да се направи испитување како да се осигури Европол да ги добива информациите од органите за спроведување на законот на земјите-членки и како може да се зајакне оперативната полициска соработка,

Соопштение на Комисијата од 2012 година за Европскиот модел за размена на информации (ЕИКСМ)- „Моментална состојба“

- Децентрализирана структура;
- Ограничени или унитарни цели на различни инструменти;
- Потенцијални преклопувања на нивната функција;
- Различни права на контрола и на пристап според логиката на различни заедници за спроведување на законот;
- Променливи правила за задржување на податоци и безбедност, како и принципи за управување со идентитетот; и
- Различни механизми за преглед...

Соопштение на Комисијата од 2012 година за Европскиот модел за размена на информации (ЕИКСМ)- „Препораки“

- Употреба на постојните инструменти, вклучително и на шведската иницијатива, „Прум“
- Насочување на и управување со каналите
- Подобрување на обуките и свеста
- Финансирање

Главни правни инструменти опфатени со ЕИКСМ

■ „Одлуки на Советот од Прум“

- Одлука на Советот 2008/615/JHA51 и сродни одредби за нејзино спроведување 2008/616/JHA

■ „Шведска иницијатива“

- Рамковна одлука 2006/960 JHA за поедноставување на размената на податоци и разузнавачки информации помеѓу органите за спроведување на законот на земјите-членки на Европската Унија

Инструменти за управување со информации коишто во моментот се во функција

Цел	Инструменти
Подобрување на работењето на Шенген-зоната и царинската унија	<ul style="list-style-type: none">Втора генерација на Шенгенскиот информациски систем (СИС II);ЕУРОДАК;Визен информациски систем (ВИС);Напреден информациски систем за патници (АПИ);Систем за влез/излез (ЕЕС);Европски систем за информации за патување и авторизација (ЕТИАС);Неапол II Конвенција;Информациски царински систем;База на податоци за идентификација на царински датотеки (ФИДЕ).

Инструменти за управување со информации коишто во моментот се во функција

Цел	Инструменти
Спречување и борба против тероризмот и други форми на тешки транснационални кривични дела	Запис за името на патникот (ПНР); Програма за следење на финансирањето на тероризам (ТФТП)
Спречување и борба против тероризмот и други форми на тешки меѓугранични кривични дела	<ul style="list-style-type: none">■ Шведска рамковна одлука■ Одлука од Прум;■ Европски информациски систем за криминални досиеја (ЕКРИС);■ Единици за финансиско разузнавање (ФИУ);■ Канцеларии за наплата на средства (АРО);■ Платформи за предупредување за компјутерски криминал;■ Европска полициска канцеларија (Европол);■ Единица за судска соработка во Европската Унија (Европравда).

„Шведска иницијатива“ (2006/960/ЈНА)

- **Основа:** по настаните во Мадрид и Лондон (2004, 2005 година)
- **Принцип на достапност**
- **Ја поедноставува размената на податоци и разузнавачки информации помеѓу органите за спроведување на законот → овозможува органите за спроведување на законот да разменуваат информации на децентрализиран начин**
- **Побрзо, временски ограничено!** (8 часа за итни случаи)
- **Принцип на еквивалентен пристап** (чл. 3)
- **Европол и Европавда мора да бидат информирани доколку размената се однесува на кривично дело во рамките на нивните надлежности**

„Шведска иницијатива“ (2006/960/ЈНА)

- Информациите можат да се користат во судски постапки
- Информациите можат да бидат одбиени (чл. 10) ако:
 - Постои загриженост во врска со националната безбедност
 - Ова може да ги загрози тековните истраги/операции или одредени лица
 - Барањето е непропорционално или ирелевантно

Спроведување на „Шведската иницијатива“ (2006/960/ЈНА) од страна на земјите-членки на ЕУ

- Употреба на обрасците на Шведската рамковна одлука;
- Усогласеност со временските ограничувања;
- Примена на принципот на еквивалентен пристап;
- Степенот до којшто се споделуваат информации со Европол; и
- Импликации кога се вклучени судски постапки.

„Одлука на Советот од Прум“ (2008/615/ЈНА)

- Автоматско пребарување на податоци;
 - Обезбедување податоци во врска со поголеми настани;
 - Обезбедување информации со цел да се спречат терористички престапи;
 - Други мерки за зајакнување на прекуграничната полициска соработка
- + вклучена е обврска за воспоставување на бази на податоци поврзани со датотеки за автоматска анализа на ДНК, системи за автоматска дактилоскопска идентификација (односно, отпечатоци од прсти)
- + податоци за регистрација на возила
- + модалитети за меѓусебен пристап на земјите-членки до нивните бази на податоци во контекст на прекугранично спроведување на законите.

Спроведување на „Одлуката на Советот од Прум“ (2008/615/ЈНА) од страна на земјите-членки на ЕУ

- Целосно спроведување на Одлуката од Прум со користење на достапната поддршка од ЕУ;
- За дополнителни барања по успешно пребарување согласно ПРУМ за користење на СФД и СИЕНА; и
- Подобрување на статистиката на Прум
- ЕУ треба постојано да обезбедува средства за поддршка на спроведувањето на Прум;

Задржување на податоци

- Давателите на телекомуникациски услуги ги чуваат податоците за комуникација со нивните клиенти
 - податоци за целите на пренесување соопштенија, фактури и плаќања за интерконекција, маркетинг и одредени други услуги со додадена вредност
- Операторите треба да задржуваат одредени категории на податоци за комуникација, односно податоци за сообраќај и локација
 - со исклучок на содржината на тие комуникации
- за одреден период и на барање да им бидат достапни на органите за спроведување на законот за целите на истрага, откривање и гонење на тежок криминал и тероризам

Запис за имиња на патници (ПНР)

- Информациите што ги обезбедуваат патниците и ги собираат авиокомпаниите при нормалниот тек на нивните деловни активности, за овозможување на резервации и спроведување на процесот на пријавување

Директива (ЕУ) 2016/681 на Европскиот парламент и на Советот од 27 април 2016 година за употреба на податоци од записот за имиња на патници (ПНР) за спречување, откривање, истрага и гонење на терористички престапи и тешки кривични дела

```
62
[REDACTED]
*** ELECTRONIC TICKET ***
F 1.1EASBDOCK/EDWARD
NW1ACW 29AUG PHINIS
1 AC 761 A 3A 98RP HILSDP EN1 0830 1130 CABT
PNR-
1.NW1-H 0-415-824-3562 Home and Mobile Telephone Numbers Home Address
2.NW1-F 1 415 824-0214 Telephone Numbers Home Address
3.NW1-R 1130 TRENT AVE./**/SAN FRANCISCO CA/94110 US Home Address Email Address
4.NW1-R AIRCANADA//HAGBDOCK.ORG/MEMBER EMAIL Email Address
TKT-
1.1 K2BAUGW1NW 0142138066453
RF FAX-
1.1 88BPQTVY1PH1 /UAC0148716751 Frequent Flyer Number
NRBD-
1.1 C/E IS EDWARD HARBDOCK/CA USER ENTERED CREDIT CARD/ORD 248 Credit Card Number (redacted)
.78/ALL FUTURE BOOKINGS/EMAIL TO C/R
2. WOP: CHARGE MY CREDIT CARD
3. PASSENGER REQUESTED I/R DELIVERY BY EMAIL TO AIRCANADA//HARB
DOCK.ORG
4. TIDGEGJKLJ4
5. BKIP 172.24.96.31 29AUG06 17:22 Timestamped IP Address

---HISTORY---
RCVD-INTERNET FNR GUEST
NW1 AC NW 1723E/29AUG
NW1 GU NW 101EM01 1723E/29AUG
NO FLOWN 8808
```


Запис за имиња на патници (ПНР)

- **Собирање** податоци од ПНР од авиопревозниците
- **Споредување** на податоците од ПНР и релевантните бази на податоци на органите за спроведување на законот и нивна **обработка** според претходно утврдени критериуми со цел да се идентификуваат лица коишто можат да бидат вклучени во терористички престап или тешко кривично дело.
- **Праќање на податоците од ПНР** до националните надлежни органи, Европол и ПИУ на другите земји-членки, **спонтано или како одговор** на соодветно образложени барања.

Други канали за комуникација на ЕУ и меѓународни канали за комуникација

Одговорна канцеларија/единица	Користена алатка/мрежа	Правна основа	Избор на канал
Национални единици на Европол	СИЕНА (развиена во рамките на Европол, но не е конкретно наведена во правната основа)	Одлука на Советот 2009/371/ЈНА од 6 април 2009 година за формирање на Европската полициска канцеларија	Задолжително
Национални централни бироа на Интерпол	Бироа I-24/7	Не е применливо	Не е задолжително во повеќето ситуации
Бироа на СИРЕНЕ	Мрежа СИС II	Регулатива на Советот 1987/2006 на ЕП и на СОВЕТОТ од 20.12.2006 година за воспоставување, работење и употреба на втората генерација на СИС (СИС II); 2. Одлука на Советот 2007/533/ЈНА од 12 јуни 2007 година за воспоставување, работење и употреба на втората генерација на СИС (СИС II); и 3. Одлука на Комисијата за донесување на Прирачникот за СИРЕНЕ, 26 февруари 2013 година.59	Задолжително
Офицери за билатерална врска	Разновидни	Билатерални договори	Зависи
Национални точки за контакт, на пр. Центри за полициска и царинска соработка	Разновидни	Врз основа на законските одредби за другите канали и алатки со цел спроведување на националните точки за контакт	Зависи

ПРАШАЊА

Дали имате прашања?